

NOVI PERST
4-3-2012
16:30

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINACIJA

**PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) BR. 236/2012 EUROPSKOG
PARLAMENTA I VIJEĆA OD 14. OŽUJKA 2012. GODINE O KRATKOJ PRODAJI I
ODREĐENIM ASPEKTIMA KREDITNIH IZVEDENICA NA OSNOVI NASTANKA
STATUSA NEISPUNJAVANJA OBEVEZA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, veljača 2013.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) BR. 236/2012 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA OD 14. OŽUJKA 2012. O KRATKOJ PRODAJI I ODREĐENIM ASPEKTIMA KREDITNIH IZVEDENICA NA OSNOVI NASTANKA STATUSA NEISPUNJAVANJA OBVEZA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o provedbi Uredbe (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. godine o kratkoj prodaji i određenim aspektima kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1., a u svezi s člankom 49. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE PROISTEĆI DONOŠENJEM ZAKONA

a) Ocjena stanja i osnovna pitanja koja se trebaju urediti ovim Zakonom

Predloženim Zakonom o provedbi Uredbe (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. godine o kratkoj prodaji i određenim aspektima kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza:

- određuju se tijela nadležna za provođenje nadzora sukladno odredbama Uredbe, njihova podjela nadležnosti, djelokrug rada i ovlasti,
- određuju se prekršaji za postupanje protivno Uredbi i visina novčane kazne za pojedine prekršaje pravnih i fizičkih osoba na koje se Uredba primjenjuje.

Uredba (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. godine o kratkoj prodaji i određenim aspektima kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 236/2012) je objavljena u Službenom listu Europske unije 24. ožujka 2012. godine, a stupila je na snagu u zemljama članicama Europske unije 1. studenoga 2012. godine. U zakonodavnom okviru Republike Hrvatske do sada nije postojala usvojena regulativa za ovo područje, te iz tog razloga nije potrebno prethodno važeće odredbe stavljati van snage.

Republika Hrvatska preuzela je obvezu da će do pristupanja Europskoj uniji uskladiti svoje zakonodavstvo s pravnom stečevinom Europske unije, te je s te osnove obvezna donijeti ovaj provedbeni Zakon. Obveza primjene Uredbe (EU) 236/2012 za Republiku Hrvatsku nastaje danom pristupanja Europskoj uniji.

Predmetna Uredba (EU) 236/2012 donesena je radi harmonizacije zakonodavnog okvira na razini Europske unije koji pokriva ograničenja i zabrane provođenja transakcija kratke prodaje (short-selling) i kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza (Credit Default Swaps). Naime, na vrhuncu financijske krize u 2008. godini, regulatori u više zemalja članica Europske unije, SAD-u, Japanu i trećim zemljama usvojili su izvanredne mjere kojima se

ograničilo ili zabranilo provođenje transakcija kratke prodaje nekih ili svih financijskih instrumenata, a radi bojazni da bi takve transakcije mogle dovesti do dodatnog pada u cijenama financijskih instrumenata u uvjetima izrazite financijske nestabilnosti. „Kratka prodaja“ povezano s dionicom ili dužničkim instrumentom u smislu ove Uredbe (EU) 236/2012 znači svaku prodaju dionice ili dužničkog instrumenta koju prodavatelj ne posjeduje u trenutku sklapanja ugovora o prodaji uključujući prodaju kada je u trenutku sklapanja ugovora o prodaji posudio ili je ugovorio posuditi dionicu ili dužnički instrument za isporuku pri namiri. Mjere regulatora su međutim bile međusobno neusklađene, te su ukazale na potrebu usvajanja i implementiranja zajedničkog zakonodavnog okvira na razini Europske unije u ovom području. Uredba (EU) 236/2012 uvodi obvezu transparentnog izvještavanja regulatora o neto „kratkim“ pozicijama (poseban se naglasak daje na neto „kratke“ pozicije koje se odnose na dužničke financijske instrumente država članica Europske unije) kako bi regulatori unutar Europske unije mogli nadzirati i ako je potrebno istražiti slučajeve transakcija kratke prodaje koje bi mogle dovesti do pojave sistemskog rizika, predstavljati zlouporabu tržišta ili bi mogle stvoriti distorzije tržišta, a uvodi i obvezu javne objave podataka o neto „kratkim“ pozicijama kada se radi o iznosima koji prelaze unaprijed propisani prag. Uredba (EU) 236/2012 „kratku“ poziciju definira u članku 3. stavku 1. i to kao poziciju povezanu s izdanim dioničkim kapitalom ili izdanim državnim dužničkim financijskim instrumentima koja je rezultat:

- a) kratke prodaje dionica koje je izdalo pojedino društvo ili dužničkog instrumenta koji je izdao pojedini izdavatelj državnih financijskih instrumenata ili
- b) ulaska u transakciju kojom se stvara ili je povezana s financijskim instrumentom koji nije financijski instrument iz točke (a) pri čemu je učinak ili jedan od učinaka transakcije da fizička ili pravna osoba koja ulazi u transakciju u slučaju pada cijene ili vrijednosti dionice ili dužničkog instrumenta ostvari financijsku korist.

Uredba (EU) 236/2012 se također bavi i određenim aspektima kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza (Credit Default Swaps) iz državnih dužničkih financijskih instrumenata, koje se, u slučaju kada ih ne prati istovremeno zauzimanje „duge“ pozicije (long position) u financijskom instrumentu koji je osnova kreditne izvedenice na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza, može izjednačiti s zauzimanjem „kratke“ pozicije. Uredba (EU) 236/2012 propisuje da se ovakve pozicije uključuju u izračun neto „kratkim“ pozicija. „Kreditna izvedenica na temelju nastanka statusa neispunjavanja obveza“ u smislu Uredbe (EU) 236/2012 znači ugovor o izvedenom financijskom instrumentu u kojem jedna strana plaća naknadu drugoj strani u zamjenu za plaćanje ili drugu korist u slučaju kreditnog događaja povezanog s referentnim subjektom i svakog drugog nastanka statusa neispunjavanja obveza povezanog s tim ugovorom o izvedenom financijskom instrumentu koji ima sličan ekonomski učinak.

Uredba (EU) 236/2012 na razini Europske unije propisuje uvjete pod kojima su navedene transakcije dozvoljene i izuzete od primjene Uredbe (EU) 236/2012.

Uredba (EU) 236/2012 propisuje nove obveze transparentnog izvještavanja nadležnog tijela o neto „kratkim“ pozicijama u dionicama, dužničkim financijskim instrumentima država članica Europske unije i nepokrivenim pozicijama u kreditnim izvedenicama na temelju nastanka statusa neispunjavanja obveza iz državnih dužničkih financijskih instrumenata, kao i obvezu javne objave podataka o značajnim neto „kratkim“ pozicijama u dionicama kod određenih pragova.

Obveza izvještavanja nadležnog tijela, odnosno obveza javne objave odnosi se na svaku fizičku ili pravnu osobu, kao i registrirana poslovna udruženja bez pravne osobnosti, koja izvrši kratku prodaju ili stvori poziciju u kreditnim izvedenicama na temelju nastanka statusa neispunjavanja obveza iz državnih dužničkih financijskih instrumenata na području Europske unije.

Predmetna Uredba (EU) 236/2012 također daje ovlast Europskoj agenciji za nadzor vrijednosnih papira i tržišta kapitala, osnovanoj Uredbom (EZ) 1095/2010 Europskoga parlamenta i Vijeća (ESMA) da koordinira mjerama koje će provoditi nacionalni regulatori država članica Europske unije ili da sama poduzima odgovarajuće mjere.

Uredba (EU) 236/2012 definira ovlasti nadležnog tijela i ESMA-e, kao i uvjete pod kojima nadležno tijelo može privremeno uvesti dodatna ograničenja kod kratke prodaje financijskih instrumenata, te uvjete pod kojima nadležno tijelo može privremeno ukinuti takva ograničenja i zabrane.

Predmetna Uredba (EU) 236/2012 se izravno primjenjuje u državama članicama Europske unije bez potrebe da se ista transponira u nacionalno zakonodavstvo, međutim, unutar Uredbe (EU) 236/2012 postoje određena područja gdje su državama članicama Europske unije dana diskrecijska prava ili gdje Uredba (EU) 236/2012 zahtjeva primjenu nacionalnog zakonodavstva. U svrhu osiguranja transparentnosti, nepristranosti i dosljednosti u provedbenim aktivnostima, države članice trebaju uspostaviti odgovarajući okvir sankcija za povrede odredaba Uredbe (EU) 236/2012 kako bi se u slučaju povreda mogle izreći učinkovite i primjerene kazne.

Države članice trebaju osigurati postojanje zakonodavnog okvira koji omogućuje provođenje učinkovitih mjera praćenja i nadzora odredba Uredbe (EU) 236/2012, u sklopu čega su dužne imenovati nacionalno nadležno tijelo (jedno ili više njih) koje je zaduženo za provedbu Uredbe (EU) 236/2012. Nadležna tijela zadužena za regulaciju financijskih institucija i tržišta u Republici Hrvatskoj su Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (u daljnjem tekstu: Agencija) i Hrvatska narodna banka (u daljnjem tekstu: HNB).

U ovom prijedlogu Zakona Agencija i HNB se imenuju nadležnim tijelima u smislu Uredbe (EU) 236/2012 pri čemu se primjenjuje postojeća podjela nadležnosti sukladno nacionalnom zakonodavstvu. Nadležnost Agencije se odnosi na provođenje nadzora u smislu pridržavanja odredbi Uredbe (EU) 236/2012 od strane svih pravnih, fizičkih i ostalih osoba na koje se Uredba (EU) 236/2012 primjenjuje, osim u dijelu transakcija koje subjekti nadzora HNB-a sukladno zakonu koji uređuje osnivanje i poslovanje kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj obavljaju za vlastiti račun. Nadležnost HNB-a se odnosi na provođenje nadzora u smislu pridržavanja odredbi Uredbe (EU) 236/2012 u dijelu transakcija koje subjekti nadzora HNB-a sukladno zakonu koji uređuje osnivanje i poslovanje kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj obavljaju za vlastiti račun. O neto „kratkim“ pozicijama svojih subjekata nadzora HNB obavještava Agenciju za potrebe izvještavanja ESMA-e. Agencija osigurava javnu objavu podataka o značajnim neto „kratkim“ pozicijama u dionicama za sve pravne i fizičke osobe na koje se Uredba (EU) 236/2012 primjenjuje na centraliziranom mjestu objave iz članka 9. stavku 4. Uredbe (EU) 236/2012.

Prijedlog Zakona također predviđa detaljnije propisivanje suradnje Agencije i HNB-a kod provedbe Uredbe (EU) 236/2012 unutar akta koji uređuje suradnju između navedenih nadležnih tijela.

Uredbom (EU) 236/2012 je predviđeno da se u slučaju imenovanja više nadležnih tijela zaduženih za provedbu Uredbe (EU) 236/2012 jedno od imenovanih nadležnih tijela zaduži za koordinaciju suradnje i razmjenu informacija s ESMA-om i drugim tijelima navedenim u Uredbi (EU) 236/2012. U prijedlogu Zakona za koordinaciju suradnje i razmjenu informacija s ESMA-om i drugim tijelima navedenim u Uredbi (EU) 236/2012 zadužena je Agencija.

b) Posljedice koje će proisteći donošenjem Zakona

Donošenjem ovoga Zakona Republika Hrvatska ispunit će obveze propisane Uredbom (EU) 236/2012. Republika Hrvatska uskladit će donošenjem ovoga provedbenog Zakona svoje zakonodavstvo s pravnom stečevinom Europske unije te će na taj način ispuniti i dio tako preuzetih obveza.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU PREDLOŽENOG ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona nije potrebno osigurati sredstva iz državnog proračuna RH. Sukladno Odluci o obrascu standardne metodologije za procjenu fiskalnog učinka (Narodne novine, broj 73/2008) ispunjen je Obrazac standardne metodologije za procjenu financijskog učinka ovoga Prijedloga zakona na državni proračun.

IV. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Zbog potrebe usklađenja domaćeg zakonodavstva s propisima Europske unije na području reguliranja tržišta kapitala i novih pravila o ograničenjima i zabranama prodaje financijskih instrumenta u transakcijama bez pokrića i određenim aspektima ugovora o zamjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza, sukladno članku 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora predlaže se donošenje Zakona o provedbi Uredbe br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. godine o kratkoj prodaji određenim aspektima kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza po hitnom postupku.

V. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA, S OBRAZLOŽENJEM

Tekst Prijedloga zakona dan je u obliku Konačnog prijedloga zakona sukladno prijedlogu za provedbu hitnog postupka njegovoga donošenja.

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) BR. 236/2012
EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA OD 14. OŽUJKA 2012. GODINE O
KRATKOJ PRODAJI I ODREĐENIM ASPEKTIMA KREDITNIH IZVEDENICA NA
OSNOVI NASTANKA STATUSA NEISPUNJAVANJA OBVEZA**

I. OPĆE ODREDBE

Svrha Zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom utvrđuju nadležna tijela te djelokrug rada i ovlasti nadležnih tijela za provedbu Uredbe (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. godine o kratkoj prodaji i određenim aspektima kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza (SL L 86, 24. 3. 2012.) kao i odgovarajuće prekršajne odredbe.

Pojmovi

Članak 2.

(1) U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1. **Agencija** je Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga čije nadležnosti i djelokrug rada su propisani Zakonom o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga i ovim Zakonom.
2. **HNB** je središnja banka Republike Hrvatske čiji su zadaci i nadležnosti propisani Zakonom o Hrvatskoj narodnoj banci, ovim Zakonom i drugim zakonima.
3. **ESMA** je Europsko nadzorno tijelo – Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala, osnovano Uredbom (EU) broj 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. godine o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ(EU).
4. **Uredba (EU) br. 236/2012** je Uredba (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. godine o kratkoj prodaji i određenim aspektima ugovora o zamjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza.

(2) Ostali pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju istovjetno značenje kao pojmovi upotrijebljeni u Uredbi (EU) br. 236/2012.

II. NADLEŽNA TIJELA I NJIHOVE NADLEŽNOSTI I DJELOKRUG RADA

Nadležna tijela

Članak 3.

Nadležna tijela za provedbu Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona su Agencija i HNB.

Podjela nadležnosti Agencije i HNB

Članak 4.

(1) Nadležnosti Agencije za potrebe provedbe Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona odnose se na:

1. koordinaciju i izvještavanje Europske komisije, ESMA-e i drugih tijela u skladu s člankom 32. Uredbe (EU) 236/2012,
2. provođenje nadzora u smislu pridržavanja odredbi Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona od strane svih pravnih, fizičkih i ostalih osoba na koje se Uredba (EU) 236/2012 primjenjuje, bez obzira smatraju li se navedene osobe reguliranim subjektima nadzora Agencije sukladno propisima kojima je uređen djelokrug rada i nadležnosti Agencije, osim u dijelu transakcija koje subjekti nadzora HNB-a sukladno zakonu koji uređuje osnivanje i poslovanje kreditnih institucija obavljaju za vlastiti račun,
3. upravljanje i/ili nadzor nad centraliziranim mjestom objave iz članka 9. stavka 4. Uredbe (EU) 236/2012,
4. izricanje nadzornih mjera subjektima nadzora iz točke 2. ovoga stavka,
5. podnošenje optužnih prijedloga i izricanje prekršajnih naloga kod utvrđenih povreda odredbi Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona od strane subjekata nadzora iz točke 2. ovoga stavka.

(2) Nadležnosti HNB-a za potrebe provedbe Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona odnose se na:

1. provođenje nadzora u smislu pridržavanja odredbi Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona u dijelu transakcija koje subjekti nadzora HNB-a sukladno zakonu koji uređuje osnivanje i poslovanje kreditnih institucija obavljaju za svoj račun,
2. izricanje nadzornih mjera subjektima nadzora iz točke 1. ovoga stavka,
3. podnošenje optužnih prijedloga kod utvrđenih povreda odredbi Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona od strane subjekata nadzora iz točke 1. ovoga stavka.

Djelokrug rada Agencije

Članak 5.

Agencija za potrebe provedbe Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona obavlja sljedeće poslove:

1. izvještava ESMA-u, sukladno odredbama Uredbe (EU) 236/2012,

2. zaprima podatke o neto kratkim pozicijama u financijskim instrumentima sukladno odredbama članka 5., 6., 7., 8. i 9. Uredbe (EU) 236/2012 i vezanih delegiranih uredbi Europske komisije,
3. osigurava objavu podataka o neto kratkim pozicijama u financijskim instrumentima sukladno odredbama članka 6. i 9. Uredbe (EU) 236/2012 i vezanih delegiranih uredbi Europske komisije,
4. odlučuje o primjeni izuzeća od primjene članka 5., 6., 12. i 15. Uredbe (EU) 236/2012 sukladno odredbama članka 16. Uredbe (EU) 236/2012,
5. zaprima obavijesti vezane uz korištenje izuzeća od primjene članka 5., 6., 7. 12., 13. i 14. Uredbe (EU) 236/2012, za održavatelja tržišta i izuzeća od primjene članka 7., 13. i 14. Uredbe (EU) 236/2012, za fizičke ili pravne osobe iz članka 17. stavak 3. Uredbe (EU) 236/2012, sukladno članku 17. Uredbe (EU) 236/2012,
6. u slučaju da pravna i/ili fizička osoba koja je Agenciju obavijestila o namjeri korištenja izuzeća iz članka 17. Uredbe (EU) 236/2012 ne ispunjava uvjete za korištenje izuzeća, zabranjuje korištenje izuzeća, sukladno članku 17. stavku 7. Uredbe (EU) 236/2012 ,
7. poduzima i objavljuje mjere iz članka 13., 14. i 18. do 23. Uredbe (EU) 236/2012,
8. o namjeri poduzimanja mjera iz članka 18., 19., 20. i 21. Uredbe (EU) 236/2012 i prije izricanja zabrana iz članka 23. Uredbe (EU) 236/2012 obavještava ESMA-u i druga nadzorna tijela u skladu s člankom 26. Uredbe (EU) 236/2012,
9. odlučuje o izricanju nadzornih mjera iz članka 10. i 11., te članka 13. stavka 3. točke 2. i stavka 4. ovoga Zakona,
10. provodi nadzor sukladno podjeli nadležnosti iz članka 4. ovoga Zakona te sukladno odredbama Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona,
11. surađuje s drugim nadzornim tijelima država članica EU i s ESMA-om, sukladno člancima 35., 36. i 37. Uredbe (EU) 236/2012,
12. surađuje s nadzornim tijelima trećih država, sukladno članku 38. Uredbe , (EU) 236/2012
13. podnosi optužne prijedloge nadležnim tijelima ili izriče prekršajne naloge kada utvrdi povrede odredbi Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona.

Djelokrug rada HNB-a

Članak 6.

HNB za potrebe provedbe Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona obavlja sljedeće poslove:

1. provodi nadzor sukladno odredbama Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona u dijelu transakcija koje za svoj račun obavljaju subjekti nadzora iz članka 4. stavka 2. točke 1. ovoga Zakona,
2. zaprima podatke o neto kratkim pozicijama u financijskim instrumentima sukladno odredbama članka 5., 7., i 9. Uredbe (EU) 236/2012 i vezanih delegiranih uredbi Europske komisije u dijelu transakcija koje za svoj račun obavljaju subjekti nadzora iz članka 4. stavka 2. točke 1. ovoga Zakona,
3. izvještava Agenciju o zaprimljenim podacima iz točke 2. ovoga članka u rokovima definiranim aktom kojim je uređena suradnja Agencije i HNB-a,
4. odlučuje o izricanju nadzornih mjera iz članka 12. ovoga Zakona,

5. podnosi optužne prijedloge nadležnim tijelima kada utvrdi povrede odredbi Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona u dijelu transakcija koje za svoj račun obavljaju subjekti nadzora iz članka 4. stavka 2. točke 1. ovoga Zakona,

III. NADZOR

Postupak nadzora koji provodi Agencija

Članak 7.

(1) Nadzor nad provedbom Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona obavlja Agencija sukladno podjeli nadležnosti iz članka 4. ovoga Zakona, pri čemu se na odgovarajući način primjenjuju odredbe o postupku nadzora koji provodi Agencija sukladno zakonu kojim je uređeno tržište kapitala u Republici Hrvatskoj.

(2) Agencija nadzor iz stavka 1. ovoga članka obavlja:

1. praćenjem, prikupljanjem i provjerom objavljenih podataka i obavijesti koje se sukladno odredbama Uredbe (EU) 236/2012 dostavljaju Agenciji, te provođenjem posrednog i neposrednog nadzora iz članka 33. Uredbe (EU) 236/2012,
2. izricanjem nadzornih mjera iz članka 10. i 11., te članka 13. stavka 3. točke 2. i stavka 4. ovoga Zakona.

Članak 8.

(1) Ako je to potrebno u svrhu nadzora nad poštivanjem odredbi Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona, Agencija može od bilo koje fizičke ili pravne osobe zahtijevati:

1. pristup svakom dokumentu u bilo kojem obliku i dostavu preslike istog,
2. pregled razmjene podataka, uključujući i zapise telefonskih poziva.

(2) Agencija može od bilo koje fizičke ili pravne osobe, uključujući i osobe koje su uključene u prijenos naloga ili koje obavljaju druge poslove pri sklapanju transakcija koje su predmet nadzora Agencije, zatražiti sve podatke i očitovanja koji su Agenciji potrebni za nadzor. Ako to zahtijeva svrha nadzora, Agencija je ovlaštena te osobe pozvati na saslušanje.

(3) Ako je to potrebno u svrhu nadzora nad poštivanjem odredbi Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona, Agencija može provesti neposredni nadzor sa ili bez prethodne dostave obavijesti o nadzoru.

(4) Agencija može sukladno odredbama članka 14. stavka 2. Uredbe (EU) 236/2012 pravilnikom propisati dodatne kriterije na temelju kojih Agencija može donijeti odluku o privremenoj obustavi ograničenja iz članka 14. stavka 1. Uredbe (EU) 236/2012 vezanih za nepokrivene transakcije kreditnim izvedenicama na temelju nastanka statusa neispunjavanja obveza iz državnih dužničkih financijskih instrumenata.

(5) Investicijska društva i kreditne institucije koje imaju dozvolu nadležnog tijela za pružanje investicijskih usluga i obavljanje investicijskih aktivnosti, obvezne su obavijestiti Agenciju o slučajevima za koje opravdano sumnjaju da se radi o kršenju odredbi Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona, na temelju njima dostupnih podataka.

Postupak nadzora koji provodi HNB

Članak 9.

Nadzor nad provedbom Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona sukladno podjeli nadležnosti iz članka 4. ovoga Zakona, obavlja HNB sukladno odredbama Uredbe (EU) 236/2012, ovoga Zakona i zakona kojim je uređeno osnivanje i poslovanje kreditnih institucija.

Nadzorne mjere Agencije

Članak 10.

(1) Kada Agencija sukladno podjeli nadležnosti iz članka 4. ovoga Zakona, utvrdi povrede odredbi Uredbe (EU) 236/2012 i/ili ovoga Zakona, pored mjera predviđenih Uredbom (EU) 236/2012, ovlaštena je izreći i sljedeće nadzorne mjere:

1. naložiti prestanak svakog postupanja koje je u suprotnosti s odredbama Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona,
2. izreći opomenu pravnoj ili fizičkoj osobi koja postupa suprotno odredbama Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona,
3. naložiti tržišnom operateru da obustavi trgovanje financijskim instrumentom, te ukine već donesenu obustavu, u opsegu u kojem je to potrebno za uklanjanje ili sprječavanje štetnih posljedica na uređenom tržištu,
4. naložiti središnjem klirinškom depozitarnom društvu, odnosno operateru središnjeg registra, ili središnjoj drugoj ugovornoj strani privremenu blokadu financijskih instrumenata.

(2) Agencija može informirati javnost o svakoj poduzetoj mjeri koja će biti izrečena radi povrede odredbi Uredbe (EU) 236/2012 i/ili ovoga Zakona, osim ako takva objava ne bi ozbiljno ugrozila financijsko tržište ili strankama u postupku prouzročila nerazmjernu štetu.

Članak 11.

Kada Agencija utvrdi povrede odredbi Uredbe (EU) 236/2012 i/ili ovoga Zakona od strane subjekata nadzora Agencije određenih propisima kojima je uređen djelokrug rada i nadležnosti Agencije, Agencija može, osim nadzornih mjera iz članka 10. i članka 13. stavka 3. točke 2. i stavka 4. ovoga Zakona, ovisno o težini i značaju povreda:

1. privremeno zabraniti obavljanje djelatnosti za koje je Agencija subjektima nadzora izdala odobrenje,
2. ukinuti odobrenje za rad ili izdanu suglasnost,
3. naložiti primjerene mjere koje pridonose uspostavljanju zakonitog postupanja.

Nadzorne mjere HNB-a

Članak 12.

Kada HNB sukladno podjeli nadležnosti iz članka 4. ovoga Zakona utvrdi povrede odredbi Uredbe (EU) 236/2012 i/ili ovoga Zakona, ovlaštena je izreći nadzorne mjere propisane Uredbom (EU) 236/2012, ovim Zakonom i zakonom kojim je uređeno osnivanje i poslovanje kreditnih institucija.

Suradnja s ovlaštenim tijelima

Članak 13.

(1) U svrhu provedbe Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona Agencija surađuje s drugim ovlaštenim tijelima i s istima razmjenjuje podatke, sukladno relevantnim zakonskim odredbama i sporazumima o suradnji.

(2) Pri provedbi Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona Agencija surađuje s HNB-om kao drugim nadležnim tijelom u smislu ovoga Zakona, sukladno aktu kojim je uređena suradnja između navedenih institucija.

(3) U svrhu primjene odredbi članka 33. stavka 2. točke d. i f. Uredbe (EU) 236/2012, Agencija može, između ostalog:

1. od ovlaštenog tijela zatražiti dostavu zapisa telefonskih poziva i preglede razmjene podataka,
2. predložiti ovlaštenom tijelu donošenje zabrane raspolaganja imovinom, oduzimanje predmeta i imovinske koristi te druge mjere kada je to primjenjivo.

(4) Agencija podatke i mjere iz stavka 3. ovoga članka od subjekata nadzora Agencije pribavlja i istima nalaže sukladno propisima kojima je uređen djelokrug rada i ovlasti Agencije.

IV. JEZIK, NAČIN DOSTAVE I MJESTO OBJAVE OBAVIJESTI

Članak 14.

(1) Na sve obavijesti koje su fizičke i pravne osobe dužne dostavljati nadležnim tijelima iz članka 3. ovoga Zakona i javno objavljivati sukladno odredbama Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona na odgovarajući način se primjenjuju odredbe o jeziku objavljivanja informacija iz zakona kojim je uređeno tržište kapitala u Republici Hrvatskoj.

(2) Nadležna tijela iz članka 3. ovoga Zakona će sukladno podjeli nadležnosti iz članka 4. ovoga Zakona svojim odlukama propisati način dostave propisanih obavijesti iz Uredbe (EU) 236/2012.

(3) Agencija će Odlukom propisati mjesto objave propisanih obavijesti iz Uredbe (EU) 236/2012.

V. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 15.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 1.000.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako suprotno članku 5. stavku 1. Uredbe (EU) 236/2012 ne obavijesti Agenciju ili HNB o prelasku ili padu ispod praga iz članka 5. stavka 2. Uredbe (EU) 236/2012 ili o istome ne obavijesti Agenciju ili HNB u roku iz članka 9. stavka 2. Uredbe (EU) 236/2012,

2. ako suprotno članku 6. stavku 1. Uredbe (EU) 236/2012 ne obavijesti javnost o prelasku ili padu ispod praga iz članka 6. stavka 2. Uredbe (EU) 236/2012 ili o istome ne obavijesti u roku iz članka 9. stavka 2. Uredbe (EU) 236/2012,

3. ako suprotno članku 7. stavku 1. Uredbe (EU) 236/2012 ne obavijesti Agenciju ili HNB o prelasku ili padu ispod praga iz članka 7. stavka 2. Uredbe (EU) 236/2012 ili o istome ne obavijesti Agenciju ili HNB u roku iz članka 9. stavka 2. Uredbe (EU) 236/2012,

4. ako suprotno članku 8. Uredbe (EU) 236/2012 ne obavijesti Agenciju o padu ili prelasku praga u nepokrivenim pozicijama u kreditnim izvedenicama na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza iz državnih dužničkih financijskih instrumenata ili o istome ne obavijesti Agenciju u roku iz članka 9. stavka 2. Uredbe (EU) 236/2012,

5. ako obavijesti iz članaka 5., 6., 7. i 8. Uredbe (EU) 236/2012 ne sadrže podatke iz članka 9. stavka 1. Uredbe (EU) 236/2012, i/ili nisu dostavljene ili objavljene na način propisan delegiranim uredbama Europske komisije i Odlukom iz članka 10. ovoga Zakona,

6. ako u roku iz članka 9. stavka 1. Uredbe (EU) 236/2012 ne čuva podatke o bruto pozicijama koje čine značajnu neto kratku poziciju,

7. ako suprotno uvjetima iz članka 12. stavka 1. Uredbe (EU) 236/2012 izvrši kratku prodaju dionica,

8. ako suprotno uvjetima iz članka 13. Uredbe (EU) 236/2012 izvrši kratku prodaju državnih dužničkih financijskih instrumenata,

9. ako suprotno odredbi članka 14. Uredbe (EU) 236/2012 izvrši transakciju s kreditnim izvedenicama na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza iz državnih dužničkih financijskih instrumenata koja za posljedicu ima nepokrivenu poziciju u kreditnim izvedenicama

- na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza iz državnih dužničkih financijskih instrumenata, kako je definirano člankom 4. Uredbe (EU) 236/2012,
10. ako u roku iz članka 17. stavka 5. Uredbe (EU) 236/2012 pisanim putem ne obavijesti Agenciju o korištenju izuzetka za održavatelja tržišta i aktivnosti na primarnom tržištu,
 11. ako suprotno odredbi članka 18. stavka 1. Uredbe (EU) 236/2012, Agenciji na zahtjev ne dostavi ili javno ne objavi podatke o neto kratkim pozicijama koje se odnose na određeni financijski instrument ili kategoriju financijskih instrumenata,
 12. ako suprotno odredbi članka 19. stavka 2. Uredbe (EU) 236/2012 Agenciji na zahtjev ne dostavi obavijest o značajnim promjenama naknada za pozajmljivanje koje se odnose na određeni financijski instrument ili kategoriju financijskih instrumenata,
 13. ako suprotno zabrani ili ograničenju iz članka 20. stavka 2. Uredbe (EU) 236/2012 izvrši jednu od transakcija iz članka 20. stavka 2. Uredbe (EU) 236/2012,
 14. ako suprotno zabrani ili ograničenju iz članka 21. stavka 1. Uredbe (EU) 236/2012 izvrši transakciju s kreditnim izvedenicama na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza iz državnih dužničkih financijskih instrumenata,
 15. ako suprotno privremenoj zabrani ili ograničenju iz članka 23. stavka 1. Uredbe (EU) 236/2012 izvrši kratku prodaju financijskog instrumenta,
 16. ako suprotno odredbi članka 28. stavka 1. točke a. Uredbe (EU) 236/2012 na zahtjev ESMA-e ne obavijesti Agenciju ili HNB ili ne objavi javnosti podatke o neto kratkim pozicijama koje se odnose na određeni financijski instrument ili kategoriju financijskih instrumenata,
 17. ako suprotno zabrani ili ograničenju ESMA-e iz članka 28. stavka 1. točke b. Uredbe (EU) 236/2012 izvrši transakciju kratke prodaje ili transakciju koja nije kratka prodaja kojom se stvara financijski instrument ili je s njime povezana, osim ako se radi o financijskom instrumentu iz članka 1. stavka 1. točke a. Uredbe (EU) 236/2012, pri čemu je učinak ili jedan od učinaka transakcije da fizička ili pravna osoba u slučaju pada cijene ili vrijednosti drugog financijskog instrumenta ostvaruje financijsku korist,
 18. ako suprotno odredbi članka 31. Uredbe (EU) 236/2012 ometa ESMA-u u provođenju nadzora sukladno odredbama Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona,
 19. ako suprotno odredbama članka 33. Uredbe (EU) 236/2012 Agenciji ili HNB-u ne dostavi tražena očitovanja i dokumentaciju ili na bilo koji drugi način Agenciju ili HNB ometa u provođenju nadzora sukladno odredbama Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona,
 20. ako suprotno članku 33. Uredbe (EU) 236/2012 i člancima 10. i 11., te članku 13. stavku 3. točki 2. i stavku 4. ovoga Zakona ne postupi po rješenju kojim Agencija nalaže nadzorne mjere,
 21. ako suprotno članku 33. Uredbe (EU) 236/2012 i članku 12. ovoga Zakona ne postupi po rješenju kojim HNB nalaže nadzorne mjere,
 22. ako investicijsko društvo ili kreditna institucija ne obavijesti Agenciju o slučajevima za koje opravdano sumnja da se radi o kršenju odredbi Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona, suprotno odredbi članka 6. stavka 5. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Fizička osoba kazniti će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 do 50.000,00 kuna.

Prekršaji središnje druge ugovorne strane i/ili središnjeg klirinškog depozitarnog društva

Članak 16.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 200.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj središnja druga ugovorna strana i/ili središnje klirinško depozitarno društvo:

1. ako ne uspostavi procedure kojima se osigurava ispunjavanje zahtjeva iz članka 15. stavka 1. Uredbe (EU) 236/2012,
2. ako ne uspostavi procedure kojima se osigurava ispunjavanje zahtjeva iz članka 15. stavka 2. Uredbe (EU) 236/2012,

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Prekršajni nalog

Članak 17.

(1) Za prekršaje propisane odredbama ovoga Zakona Agencija može izdati prekršajni nalog.

(2) Agencija može izdati prekršajni nalog ako je utvrdila prekršaj:

1. neposrednim opažanjem ili obavljenim nadzorom, pri obavljanju nadzora i drugih ovlasti iz njezine nadležnosti, pri čemu je sačinjena službena zabilješka ili zapisnik, ili
2. na temelju vjerodostojne dokumentacije, uključivši i zapisnik o nadzoru.

Zastara prekršajnog progona

Članak 18.

(1) Prekršajni postupak ne može biti pokrenut kada proteknu tri godine od dana počinjenja prekršaja.

(2) Zastara se prekida svakom postupovnom radnjom Agencije i HNB-a koja se poduzima radi prekršajnog progona počinitelja zbog počinjenog prekršaja.

(3) Nakon svakog prekida zastara počinje ponovno teći.

(4) Zastara prekršajnog progona nastupa u svakom slučaju kad protekne dvaput onoliko vremena koliko je prema zakonu određena zastara prekršajnog progona.

VI. ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 19.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Utvrđena je svrha Zakona, tj. imenovanje nadležnih tijela za njegovu provedbu i definiranje djelokruga rada i ovlasti nadležnih tijela za provedbu Uredbe (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. godine o kratkoj prodaji i određenim aspektima ugovora o zamjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza (SL L 86, 24. 3. 2012., u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 236/2012) kao i odgovarajuće prekršajne odredbe.

Uz članak 2.

Definirani su pojmovi koji se koriste u tekstu Zakona, te je propisano je da pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju istovjetno značenje kao u Uredbi (EU) 236/2012.

Uz članak 3.

U članku 3. utvrđuju se Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (u daljnjem tekstu: Agencija) i Hrvatska narodna banka (u daljnjem tekstu: HNB) kao nadležna tijela za provedbu Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona.

Uz članak 4.

Države članice trebaju osigurati postojanje zakonodavnog okvira koji omogućuje provođenje učinkovitih mjera praćenja i nadzora odredba Uredbe (EU) 236/2012, u sklopu čega su dužne imenovati nacionalno nadležno tijelo (jedno ili više njih) koje je zaduženo za provedbu Uredbe (EU) 236/2012. U članku 4. definirana je podjela nadležnosti Agencije i HNB-a kod provedbe Uredbe (EU) 236/2012.

U ovom članku Agencija i HNB imenuju se nadležnim tijelima u smislu Uredbe (EU) 236/2012 pri čemu se primjenjuje postojeća podjela nadležnosti sukladno nacionalnom zakonodavstvu. Nadležnost Agencije se odnosi na provođenje nadzora u smislu pridržavanja odredbi Uredbe (EU) 236/2012 od strane svih pravnih, fizičkih i ostalih osoba na koje se Uredba (EU) 236/2012 primjenjuje, osim u dijelu transakcija koje subjekti nadzora HNB-a sukladno zakonu koji uređuje osnivanje i poslovanje kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj obavljaju za vlastiti račun. Nadležnost HNB-a se odnosi na provođenje nadzora u smislu pridržavanja odredbi Uredbe (EU) 236/2012 u dijelu transakcija koje subjekti nadzora HNB-a sukladno zakonu koji uređuje osnivanje i poslovanje kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj obavljaju za vlastiti račun. Agencija osigurava javnu objavu podataka o značajnim neto „kratkim“ pozicijama u dionicama za sve pravne i fizičke osobe na koje se Uredba (EU) 236/2012 primjenjuje na centraliziranom mjestu objave iz članka 9. stavka 4. Uredbe (EU) 236/2012.

Uredbom (EU) 236/2012 je predviđeno da se u slučaju imenovanja više nadležnih tijela zaduženih za provedbu Uredbe (EU) 236/2012 jedno od imenovanih nadležnih tijela zaduži za koordinaciju i izvještavanje ESMA-e. U ovom članku za koordinaciju i izvještavanje ESMA-e zadužena je Agencija.

Uz članak 5.

Utvrđen je djelokrug rada Agencije kao nadležnog tijela sukladno relevantnim odredbama Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona.

Uz članak 6.

Utvrđen je djelokrug rada HNB-a kao nadležnog tijela sukladno relevantnim odredbama Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona.

Uz članak 7.

Propisano je da se na postupak nadzora nad provedbom Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona koji obavlja Agencija sukladno podjeli nadležnosti iz članka 4. ovoga Zakona provodi sukladno odredbama o postupku nadzora kako je definirano zakonom kojim je uređeno tržište kapitala. U stavku 2. je opisan način na koji Agencija obavlja takav nadzor.

Uz članak 8.

Utvrđene su ovlasti Agencije kod provođenja nadzora nad provedbom Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona.

Uz članak 9.

Propisano je da se na postupak nadzora nad provedbom Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona koji obavlja HNB sukladno podjeli nadležnosti iz članka 4. ovoga Zakona provodi sukladno odredbama Uredbe (EU) 236/2012, ovoga Zakona i zakona kojim je uređeno osnivanje i poslovanje kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj.

Uz članak 10.

Ovim se člankom propisuju nadzorne mjere koje Agencija, pored mjera propisanih odredbama Uredbe (EU) 236/2012, ima pravo donijeti kada provodi nadzor temeljem odredbi Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona. Širokim ovlastima koje ima Agencija vezano za nadzor nad primjenom odredbi Uredbe (EU) 236/2012 postiže se povjerenje u tržište kapitala. Osim što Agencija temeljem članka 8. ovoga Zakona ima pravo pristupiti svakom dokumentu, zatražiti informacije, zapise telefonskih razgovora, u ovom članku se propisuje da je Agencija ovlaštena naložiti prestanak svakog postupanja koje predstavlja povredu odredbi Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona, izreći javnu opomenu, naložiti tržišnom operateru obustavu trgovanja financijskim instrumentom, kao i naložiti središnjem klirinško depozitarnom društvu, odnosno operateru središnjeg registra privremenu blokadu financijskih instrumenata.

Ovim je člankom također propisana mogućnost da Agencija objavi javnosti mjeru izrečenu zbog povrede odredbi Uredbe (EU) 236/2012 i/ili ovoga Zakona, osim ako takva objava ne bi ozbiljno ugrozila financijsko tržište ili strankama u postupku prouzročila nerazmjernu štetu.

Uz članak 11.

Ovim člankom propisane su dodatne mjere koje Agencija može izreći kada utvrdi povrede odredbi Uredbe (EU) 236/2012 i/ili ovoga Zakona od strane fizičkih i pravnih osoba koji su sukladno propisima kojima je uređen djelokrug rada i ovlasti Agencije definirani kao subjekti nadzora Agencije.

Uz članak 12.

Člankom 12. propisuju se nadzorne mjere koje HNB ima pravo donijeti kada provodi nadzor temeljem odredbi Uredbe (EU) 236/2012 i/ili ovoga Zakona.

Uz članak 13.

Ovim člankom propisano je kako će Agencija surađivati s nadležnim tijelima u svrhu provedbe odredbi Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona. To se prvenstveno odnosi na Hrvatsku narodnu banku, Državno odvjetništvo RH, Ministarstvo unutarnjih poslova i tijela sudske vlasti.

Stavak 2. također predviđa detaljnije propisivanje suradnje Agencije i HNB-a kod provedbe Uredbe (EU) 236/2012 unutar akta koji uređuje suradnju između navedenih nadležnih tijela.

Uz članak 14.

Stavkom 1. propisano je da se na obavijesti koje se dostavljaju Agenciji i HNB-u ili javno objavljuju sukladno odredbama Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona na odgovarajući način primjenjuju odredbe zakona kojim je uređeno tržište kapitala u Republici Hrvatskoj, a koje se odnose na izbor jezika objave propisanih informacija, ovisno o tome na tržištu koje države članice su uvršteni vrijednosni papiri izdavatelja.

Stavkom 2. propisano je da su Agencija i HNB ovlašteni svojim Odlukama propisati način dostave obavijesti koje se dostavljaju Agenciji i HNB-u skladu s odredbama Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona.

Stavkom 3. propisano je da je Agencija ovlaštena Odlukom propisati mjesto objave obavijesti koje se javno objavljuju u skladu s odredbama Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona.

Uz članak 15.

Propisani su prekršaji za povrede odredbi Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona te novčane kazne za prekršaje koje počine pravne osobe, fizičke osobe i odgovorne osobe u pravnoj osobi.

Uz članak 16.

Propisani su prekršaji za povrede odredaba Uredbe (EU) 236/2012 i ovoga Zakona te novčane kazne za prekršaje koje počine središnja druga ugovorna strana i/ili središnje klirinško depozitarno društvo, te odgovorne osobe u pravnoj osobi.

Uz članak 17.

Stavkom 1. propisana je ovlast Agencije da pod određenim uvjetima, sukladno ovlaštenju iz zakona kojim je propisan prekršajni postupak može izdati prekršajni nalog.

Stavkom 3. propisana je primjena odredbi zakona kojim je propisan prekršajni postupak o prekršajnom nalogu tijela državne uprave kao ovlaštenog tužitelja.

Uz članak 18.

Ovim člankom propisan je posebni zastarni rok za prekršaje propisane prijedlogom ovoga Zakona, relativni 3 godine, a apsolutni 6 godina.

Uz članak 19.

Ovom odredbom prijedloga Zakona propisano je da Zakon stupa na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.